

Jonge Oekraïense boomkwekerijsector ontwikkelt in roerige markt

Samen met de stijgende welvaart in Oekraïne kreeg ook de boomkwekerij een voet aan de grond. Afgelopen jaren werden een aantal boomkwekerijen uit de grond gestampt. Een bezoek aan enkele onder hen leerde dat er nog altijd groeipotentieel is, al moeten er wel groeipijnen overwonnen worden.

Miet Poppe, consulent boomkwekerij

Importtaks gaf boost

AVBS kon een aantal Oekraïense bedrijven bezoeken naar aanleiding van de Europese ENA-bijeenkomst (zie eerder). De drie bedrijven zijn ongeveer tien jaar geleden opgestart. De Oekraïense boomkwekerijsector was toen nog zeer beperkt, waardoor de binnenlandse markt vrij open was. Van zodra de economie beter gaat, zijn er dus veel opportuniteiten voor nieuwe starters.

Bijkomend is in 2012 de importtaks sterk gestegen. Dat was aanleiding voor onder meer EVA – dat voordien enkel een plantencentrum was – om de productie zelf in handen te nemen. Bij boomkwekerij Natalis verliep het

dan weer andersom: samen met de opstart van een kwekerij startte de bedrijfsleider enkele tuinentra en een tuinaanlegbedrijf.

Groeizame combinatie

Opvallend bij boomkwekerij Natalis was de uitstekende bodemkwaliteit. Deze is te danken aan de nabijgelegen rivier die tot 1.000 jaar geleden organisch materiaal afzette op de plaats waar de kwekerij nu gelegen is. De bedrijfsleider koos ervoor om van bij het begin druppelirrigatie aan te leggen. Eenmaal per week krijgen de planten in water opgeloste meststoffen. Tijdens de zomer is het erg warm en zonnig. De combinatie van de uit-

stekende bodem, druppelirrigatie en het zonnige weer, doen de sierheesters in vollegrond in twee seizoenen tijd groeien van startmateriaal (P9) tot verkoopklare producten (C20). Voor verkoop in tuinentra worden de planten vanuit de vollegrond veelal terug ingepot.

Zelfvoorzienend

Boomkwekerij Kornelis koos er voorlopig voor om geen druppelirrigatie aan te leggen. Wel vermijdt de boomkwekerij bewust droogtegevoelige rassen. Het bedrijf houdt de volledige teelt voor zijn rekening: vanaf het stekken van de planten tot het eindproduct. Jaarlijks produceert Kornelis hier

BEDRIJFSFICHE

NATALIS

- gestart in 2011
- 48 hectare productie
- assortiment boomkwekerij
- 4 tuincentra en tuinaanlegbedrijf
- 60-70% van planten in tuincentra is eigen productie
- 70 werknemers

BEDRIJFSFICHE

KORNELIS

- gestart in 2007
- 30 hectare productie
- assortiment boomkwekerij
- productie eigen stekmateriaal (400.000 stek/j)
- afzet naar tuinaanleg & tuincentra
- 90 % voor lokale markt
- 35 werknemers

BEDRIJFSFICHE

EVA

- gestart in 2010
- 20 hectare productie
- assortiment boomkwekerij
- voor afzet samenwerking met bouwbedrijf
- hoofdzakelijk afzet naar nabijgelegen hoofdstad Kiev

400.000 stekken, waarmee in 99% van het uitgangsmateriaal voorzien wordt. Op deze manier hebben ze het volledige groeiproces in handen en zijn ze onafhankelijk van aanvoer.

Beperkte controle

De controle door plantkundige overheidsdiensten is zeer beperkt. Eenmaal per jaar krijgen bedrijven een bedrijfsinspectie; verder is de opvolging minimaal. Ook vertelde men dat de opvolging van het oppompen van grondwater niet intensief gebeurt. Bedrijven, industrie en huishoudens liggen heel ver van elkaar, waardoor de competitie voor water zeer laag is. Die afstand maakt ook de ziekte- en plaagdruk laag.

Vraag moeilijk voorspelbaar

Ondanks dat de Oekraïense economie

licht stijgende is, blijft deze erg onstabiel. Dat maakt het niet makkelijk om de binnenlandse markt te voorspellen. In de twaalf jaar dat boomkwekerij Kornelis bestaat, hebben ze al heel vaak het assortiment moeten bijsturen. In eerste instantie was er veel vraag naar duurdere planten in grote potmaten maar in tijden van crisis stijgt de vraag naar kleinere en goedkopere planten. Daardoor is het moeilijk om in te spelen op wat gevraagd zal worden. Overigens is de Oekraïense sector met zo'n 25-tal bedrijven niet zo groot. Bij grote bestellingen kan het moeilijk zijn om deze volledig in te vullen met planten van Oekraïense collega's.

Trial-and-error

Teelttechnisch wordt voortdurend gezocht naar verbeteringen. Zo is

Kornelis recent gestart met tussentijdse controle van de stekken. Voordat de pluggen opgepot worden, wordt een kwaliteitscontrole uitgevoerd. Dit is iets waaraan vooraf geen aandacht werd besteed, met veel meer uitval in de teelt zelf. Boomkwekerij Natalis testte op zijn beurt het pot-in-potsysteem uit voor grotere potmaten op het bedrijf. Momenteel staat dit nog niet op punt. Doordat het substraat te vochtig blijft, is er veel schimmeldruk in de wortels. De bedrijfsleider van boomkwekerij Natalis laat zich hierdoor evenwel niet ontmoedigen. "Het was een verkeerde aanpak, maar planten telen is een kwestie van trial-and-error. Enkel door te proberen kunnen we voortdurend bijleren." ■